

**SLOVENSKA ŠKOFOVSKA KONFERENCA
KATEHETSKO PASTORALNA ŠOLA**

Tina Sabadin

**SVETNIŠKE OSEBE PRI KATEHEZI
V PRVI TRIADI
ZAKLJUČNA NALOGA**

Mentor: Janez Kavčič

Koper, september 2020

**SLOVENSKA ŠKOFOVSKA KONFERENCA
KATEHETSKO PASTORALNA ŠOLA**

Tina Sabadin

**SVETNIŠKE OSEBE PRI KATEHEZI
V PRVI TRIADI
ZAKLJUČNA NALOGA**

Mentor: Janez Kavčič

Koper, september 2020

ZAHVALA

Najprej gre moja hvala Bogu za njegov klic v katehetske vode in za talente, ki mi jih daje.

Iskrena hvala mojemu domačemu župniku Janezu Kavčiču za mentorstvo pri nalogi.

Hvala Lei za lektoriranje.

Nenazadnje pa hvala mojim domačim, mojim trem veroukarjem, ki so velikokrat »orodje« pri nastajanju priprav, katehez in refleksij pri verouku, in možu Aljoši. Hvala, da sva lahko del tega katehetskega šolanja skupaj »gulila klopi«.

Bilo je lepo.

KAZALO

1.	UVOD.....	1
2.	SVETNIKI PRI KATEHEZI V PRVI TRIADI	2
2.1	SVETA MARIJA	2
2.2	BLAŽENI ANTON MARTIN SLOMŠEK.....	3
2.3	SVETI MARTIN	5
2.4	SVETI MIKLAVŽ	6
2.5	SVETA TEREZIJA DETETA JEZUSA	8
2.6	SVETI DOMINIK SAVIO.....	9
2.7	SVETI JOŽEF	10
2.8	VSI SVETI.....	11
3.	KDO JE MOJ SVETNIK?.....	13
3.1	MOJE IME JE ZAPISANO NA KOLEDARJU, TOREJ SEM POMEMBEN.....	13
3.2	SVETNIK MOJ VZORNIK	17
4.	PRAZNOVANJE GODU.....	19
5.	URESNIČEVANJE TROJNEGA POSLANSTVA CERKVE	21
6.	SVETNIKI PRI KATEHEZI SKOZI VEROUČNO LETO	22
6.1	OB SLOMŠKOVI NEDELJI.....	22
6.2	OB MESECU ROŽNEGA VENCA	22
6.3	OB PRAZNIKU VSEH SVETIH.....	23
6.4	OB GODU SVETEGA MARTINA	24
6.5	OB GODU SVETEGA MIKLAVŽA	24
6.6	UČIMO SE DOBRODELNOSTI	25
6.7	OB GODU SVETEGA JOŽEFA	27
6.8	OB GODU SVETEGA DOMINIKAVIA	27
7.	PREDLOG KATEHEZE.....	29
8.	ZAKLJUČEK.....	33
9.	PRILOGE.....	34
10.	REFERENCE.....	35

1. UVOD

Svetost je najvišja in najpopolnejša oblika krščanskega življenja, h kateri smo vsi poklicani. Z dobroto, ljubeznivostjo, miroljubnostjo, pravičnostjo, bratsko oz. sestrsko ljubeznijo zmore vsak hoditi po poti svetosti. Vsi smo poklicani, da svojo svetost živimo v vsakdanjem življenju, na cesti, v šoli, v družini, v službi.

Ne postanejo pa vsi svetniki. Ti so s svojim izrednim življenjem za Boga in ljudi postali pričevalci, katerim še danes sledimo.

Kot mama in katehistinja se večkrat sprašujem, katera je prava pot k svetosti, in želim, da bi to pot znala približati tudi otrokom.

V tej zaključni nalogi bom predstavila svetnike, ki jih otroci spoznavajo pri katehezah v prvi triadi.

Našim otrokom so lahko zgled pri odraščanju, učenju hoje za Kristusom. Svetniki so lahko otrokovi vzorniki, ki nam kažejo, kako v danem trenutku živeti. Še posebej v današnjem času potrebujemo vzornike za življenje po veri.

Pomembno je, da otrokom predstavimo svetnike, njihove življenjske zgodbe, da se za njih navdušijo. Iz lastne izkušnje poučevanja verouka lahko trdim, da so otroci v prvi triadi navdušeni nad spoznavanjem pomembnih oseb s svetniškim sijem.

Otroci tako spoznajo, da so lahko tudi otroci svetniki, ne samo odrasli. Ravno ti svetniki so jim lahko vzorniki.

2. SVETNIKI PRI KATEHEZI V PRVI TRIADI

Pri katehezi predvsem v 1. in 2. razredu sta nam lahko v pomoč delovna zvezka Praznujemo in se veselimo 1 ter Praznujemo z Jezusom 2, kjer je kar nekaj katehez posvečenih svetnikom. Njihove življenjske zgodbe odražajo brezpogojno ljubezen do Jezusa, dobroto do sočloveka. So naši zavetniki in priprošnjiki v nebesih, naši varuhi in vodniki.

2.1 SVETA MARIJA

Marija je žena, v večnem božjem načrtu izbrana, da sodeluje pri delu učlovečenja in odrešenja. Ta Božji načrt se je mogel uresničiti po svobodni odločitvi, ki jo je naredila v pokorščini do Božje volje. Postala je deviška mati našega rešitelja Boga, Gospodova služabnica in hkrati mati vseh vernikov. Po njej je moglo zasijati sonce pravice.¹

---

¹ Praznujemo z Jezusom, Priročnik za kateheta 2 (Celje: Mohorjeva družba, 2007), 25

Mariji je posvečenih več praznikov – Gospodovo oznanjenje (25. marec), Marijino vnebovzetje (15. avgust), Rojstvo Device Marije (8. september), Brezmadežno spočetje Device Marije (8. december), maj – šmarnice, oktober – mesec rožnega venca ...

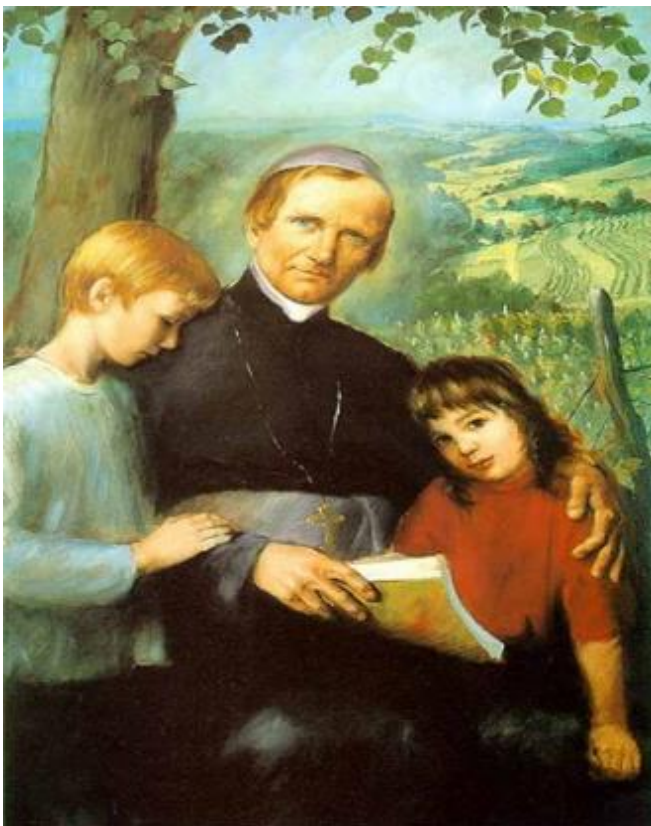
Slavimo jo v mnogih molitvah Zdravamarija, O Gospa moja, Pod tvoje varstvo, njeno ime in priprošnje vzklikamo v litanijah posvečenih Materi Božji.

Marijinega in Jezusovega življenja se spominjamo v molitvi rožnega venca.

Marija je tudi naša mama. To nam je Jezus povedal na križu, zato jo tudi mi lahko prosimo pomoči.

V zgodovini se je Marija ljudem večkrat prikazala in povedala, kaj naj naredijo – trem pastirčkom v Fatimi, Bernardki v Lurdu, pastirici Urški na Sveti Gori, otrokom v Međugorju. Ti kraji so danes mogočna Marijina svetišča in romarski kraji. Lepo smo povabljeni, da jih tudi mi obiščemo, slavimo Devico Marijo in se ji priporočimo.

2.2 BLAŽENI ANTON MARTIN SLOMŠEK

Anton Martin se je rodil 26. novembra 1800 na Slomu pri Ponikvi očetu Marku in Materi Mariji. Oče je mislil, da bo Tonček postal naslednik na kmetiji, mama pa je molila zanj, da bi postal duhovnik. Učila ga je biti dober do vseh, spoštovati naravo, moliti in se veseliti vsega, kar ga je obdajalo. Pisati in brati se je najprej učil v nedeljski šoli v domači župniji na Ponikvi. Bil je zelo bister in si je vse, kar se je naučil, dobro zapomnil.

Proti očetovi volji je šel v gimnazijo v Celje, jo nadaljeval v Ljubljani in Senju. V Ljubljani je srečal pesnika Franceta Prešerna. Duhovnik je postal leta 1825. Leta 1846 je bil imenovan za škofa v Šent Andražu na Koroškem.

Najpomembnejša Slomškova zasluga v času njegove škofovske službe je bil prenos škofijskega sedeža iz oddaljenega Šent Andraža v Maribor in preureditev škofijskih meja. Mesto Maribor je postalo škofijsko središče in je doživelo razcvet v kulturnem, šolskem, versko-duhovnem in narodnostnem smislu.

Slomšek je bil velik kulturni delavec. Napisal je več pesmi: V nebesih sem doma, En hribček bom kupil, Preljubo veselje, oj kje si doma, Hvali svet Odrešenika, Vi oblaki ga rosite, Kraljevo znam'nje križ stoji ... Ljudje so jih radi prepevali doma in v cerkvi. Pisal je tudi knjige, zgodbe, pripovedi za otroke in odrasle, med drugim tudi knjigo Blaže in Nežica v nedeljski šoli.

Škof Slomšek si je veliko prizadeval za duhovno in študijsko odlikovanje duhovnikov. Organiziral in vodil je duhovne vaje in pastoralne konference za duhovnike, z ljudskimi misijoni je pri vernikih poglobljal vero in jih povezoval na ravni župnije.

Umrli je 24. septembra 1862 v Mariboru.

17. septembra 1999 je ob svojem obisku v Sloveniji papež Janez Pavel II. slovesno razglasil, da je bil škof Slomšek tako dober, da ga imenujemo blaženi.

Vzor svetosti nam je s svojo ljubeznijo do Boga, domovine, slovenskega naroda, kulture in jezika. V človeku je prebujal veselje tudi s pesmijo.

Za otroke je lik blaženega Antona Martina Slomška povabilo na pot veselega krščanstva.

2.3 SVETI MARTIN

Martin se je rodil leta 316 v rimski provinci Panoniji, na ozemlju današnje Madžarske. Njegovi starši niso verovali v Boga. Njegov oče je bil rimski vojak. Ko je imel Martin 12 let, se je dal krstiti in zaprosil za sprejem v krščanstvo, vendar je bila, kot sinu vojaka, služba že načrtana. Ko je bil star 15 let, je Martin postal vojak. Za vojake je bilo značilno, da so vedno grdo govorili, on pa se je vedno zelo lepo obnašal in bil dober do vseh. Nekateri so se zaradi njegovega lepega vedenja iz njega norčevali. Martin se je leta 334 kot vojak preselil v Francijo.

Nekega zimskega dne, ko je hodil po mestu Amiesu, je pred mestnimi vrati zagledal prezeblega berača. Sleknil je svoj vojaški plašč, ga s sulico prerezal na dvoje in polovico dal beraču. Ljudje so hitro izvedeli o tem, kako je bil Martin dober do reveža.

Odločil se je, da ne bo več vojak. Želel je služiti Bogu. Odšel je k tedanjemu škofu Hilariju, ki ga je sprejel v svojo službo. Neke noči je sanjal, da mora spreobrniti tudi svoje starše, zato se je odpravil nazaj v Panonijo. Mama se je dala krstiti, oče pa ne.

Vrnil se je nazaj k škofu Hilariju, ki ga je posvetil najprej v diakona in nato v duhovnika. Martin se je nato umaknil v Poitier, postal menih, veliko bral in premišljeval Sveto pismo. Kristjani iz Toursa so Martina hoteli imenovati za svojega škofa, on tega ni hotel, zato se jim je skrtil. Legenda o Svetem Martinu pravi, da so v bližini njegovega skrivališča bile goske, ki so začele gagati in tako izdale njegovo skrivališče. Martin se tako izvolitvi ni mogel upreti in je bil posvečen za škofa v Toursu, kjer je škofovsko službo opravljal 26 let.

Tudi kot škof je živel skromno in revno. Vse, kar je dobil, je razdelil revežem. Potoval je po deželi in ljudem govoril o Bogu, jim pomagal in jih celo ozdravljaj.

Sveti Martin goduje 11. novembra.

Njegov god je povezan z ljudskim praznikom imenovanim martinovanje. Zaznamuje konec del na polju in zorenje mladega vina, zato ga za pomoč in varstvo prosijo kmetje in vinogradniki.

2.4 SVETI MIKLAVŽ

Sveti Nikolaj ali Miklavž je živel v 4. stoletju v kraju Mira v Mali Aziji (današnji Demre v Turčiji). Bil je edinec. Njegovi starši so bili bogati, dali so mu vse, kar je potreboval. Imeli so radi Boga, radi so pomagali revežem, Nikolaju pa pripovedovali, kako je Bog dober, ter ga učili, da je rad dajal ljudem, ki so k njim prišli prosit kruha ali kaj drugega. Ko je odrasel, je postal duhovnik. Starši so se njegove odločitve razveselili. Kmalu sta oče in mati umrla, Nikolaju pa zapustila veliko premoženje. Ker sam bogastva ni potreboval, je vse svoje premoženje razdelil med reveže.

Ljudje so ga imeli radi, saj je bil po srcu dober človek. Imenovali so ga za škofa.

Imel je rad Boga in ljudi.

Vernikom je hotel biti zgled, zlasti v dobrotah. Po izročilu je znan, ko je z bogastvom kupil ladjo polno žita in žito podaril ljudem, da so pekli kruh in niso bili lačni. Trem revnim dekletom, ki se niso mogla poročiti je vsaki podaril kepo zlata, da je lahko dobila moža.

Kmalu po njegovi smrti, okrog leta 350, so ga ljudje začeli častiti kot svetnika. Zaradi dobrote je postal priprošnjik v različnih življenjskih stiskah.

Sveti Miklavž goduje 6. decembra.

Ljudje se radi spominjamo, kako je bil Miklavž dober, zato se je že v 19. stoletju razširilo miklavževanje. Na večer pred njegovim godom ali na sam praznik 6. decembra skrivaj obdarujemo uboge in otroke, saj ima sveti Miklavž na zemlji veliko pomočnikov.

Sveti Miklavž nas nagovarja k dobrotah in je znamenje, da ima Bog človeka rad, saj obdaruje vse otroke, tudi tiste »poredne«.

2.5 SVETA TEREZIJA DETETA JEZUSA

Terezija iz Lisieuxa se je rodila 2. januarja 1873 v Franciji. Ko je bila stara štiri leta, ji je umrla mama. Oče se je s petimi hčerkami preselil v Lisieux. Oče je bil velik zgled v ljubezni do Boga. Ko je bila stara deset let, je hudo zbolela. Njene sestre so molile zanjo pred Marijinim kipom. Nepričakovano je ozdravela. Pozneje je Terezija pripovedovala, da jo je ozdravil nasmeh Božje Matere. Ko je bila stara enajst let, je prejela prvo sveto obhajilo in se Bogu popolnoma izročila v varstvo. Po svetem obhajilo je stekla pred Marijin kip in ji podarila cvetlice, ki jih je imela na glavi.

V hiši je zorel redovniški poklic njenih sester, zato si je tudi Terezija, stara komaj petnajst let, želela vstopiti v karmeličanski samostan, v katerem sta bili že njeni sestre.

Po pravilih strogega karmeličanskega reda ni smel v samostan vstopiti nihče pred izpolnjenim dvajsetim letom, vendar se je Terezija odločila, da bo pri želji vztrajala. 9. aprila 1888 je dobila privoljenje in vstopila v karmeličanski samostan v Lisieuxu.

Petnajstletna redovnica je bila svojim redovnim sestram zgled v vseh krepostih. V samostanu je preživela devet let pod imenom »sestra Terezija Deteta Jezusa«.

Leta 1896 je zbolela za tuberkulozo, ki je vodila v hudo telesno in duševno trpljenje. Z veliko potrpežljivostjo je nosila vse križe, se jih veselila in se Bogu zanje zahvaljevala, saj je vedela, da ima Jezus najlepše namene z njo.

Umrla je 30. septembra 1897, stara komaj štiriindvajset let. Umrla je s pogledom na razpelo, ki ga je držala v rokah.

Sveta Terezija Deteta Jezusa je s svojim zgledom postala oznanjevalka svetosti. Njena svetost je pomenila posvetitev vsakdanjega življenja z ljubeznijo.

Sveta Terezija Deteta Jezusa goduje 1. oktobra. Pravimo ji tudi Mala Terezija ali Mala Cvetka. Upodobljena je v redovnem oblačilu karmeličank (rjava obleka, bel plašč). Pri sebi ima vrtnice in razpelo, ker je pred smrtjo obljubila, da bo po smrti trosila vrtnice iz nebes. S tem je mislila na milosti, ki jih je hotela iz ljubezni ljudem izprositi od Boga.

2.6 SVETI DOMINIK SAVIO

Dominik Savio je bil rojen 2. aprila leta 1842 v Rivi blizu Chierija pri Turinu. Pri sedmih letih je pri prvem svetem obhajilu naredil življenjski načrt: pogosto bom hodil k spovedi, k obhajilu pa vedno, ko mi bo spovednik dal dovoljenje. Praznike bom posvečeval. Prijatelja mi bosta Jezus in Marija. Rajši umreti kot grešiti. Ko je pri dvanajstih letih bil sprejet v turinski oratorij, je prosil don Boska, naj mu pomaga, da bi postal svetnik. Bil je prijazen, veder in vesel, rad je častil Marijino Brezmadežno srce in tako leta 1856 ustanovil Družbo Brezmadežne.

Dominikova velika skrb so bili tudi bolniki.

Marca 1857 je nenadoma oslabil in 9. marca umrl v naročju svojih staršev z besedami: »Mama, ne jokaj, saj grem v nebesa.«²

Njegov god praznujemo 6. maja. Je zavetnik fantov, pevcev, ministrantov in prvoobhajancev.

2.7 SVETI JOŽEF

---

² Družina, 2020, spletna stran

Sveti Jožef je bil deviški mož božje Matere Marije in Jezusov krušni oče. Čeprav mu ni bil oče po telesu, mu je bil oče po srcu in ljubezni.

Evangelij je povzel njegovo svetost v eno samo besedo, ko pravi, da je bil »pravičen«. Cerkev je svetost zgostila v petindvajset vzklikov v njegovih litanijah.

Jožef je tisti »modri in zvesti služabnik«, ki ga je Gospod sam postavil nad sveto družino, da bo Jezusovi materi podpora in tolažba, Zveličarju rednik in vreden pomočnik pri izvrševanju njegovih namenov na zemlji.³

Sveti Jožef je varuh Svete Družine. Njegov god praznujemo 19. marca.

2.8 VSI SVETI

Na praznik vseh svetih, 1. novembra, se spominjamo vseh, ki živijo pri Bogu in so svetniki ali sveti, katerih imen in del mi ne poznamo, a Bog pozna njihovo ljubezen, žrtve in dobroto.

Pomembni svetniki so naši krstni zavetniki. Po njih smo dobili ime. S tem, ko so nam starši dali to ime, so nas še posebej zaupali v njihovo varstvo. Svetniki so zato, ker so bili zelo dobri ljudje, radi so imeli Boga in ljudi. V življenju so naredili veliko dobrega drugim ljudem in radi so se pogovarjali z Bogom v molitvi.

Vsi ljudje, tudi otroci, smo poklicani, da naredimo veliko dobrega. Jezus nas v svetopisemskem odlomku Mt 6, 19–21 nagovarja:

---

³ Družina, 2020, spletna stran

»Ne nabirajte si zakladov na zemlji, kjer uničujeta molj in rja in kjer tatovi vlamljajo in kradejo; nabirajte pa si zaklade v nebesih, kjer jih ne uničujeta ne molj ne rja in kjer tatovi ne vlamljajo in ne kradejo. Kjer je namreč tvoj zaklad, tam bo tudi tvoje srce.«

Jezus nas vabi, da si zbiramo zaklade, ki se ne morejo uničiti, poškodovati, jih ne moremo izgubiti. To so zakladi v nebesih. To so naša dobra dela, naša prijaznost, ljubeznivost, ubogljivost ... Tudi naše molitve in obisk svete maše spadajo med zaklade v nebesih, ki ne bodo nikoli propadli.

Zaklade v nebesih so zbirali tudi naši krstni zavetniki, ki so v življenju naredili veliko dobrega. Zato naj bo naš krstni zavetnik naš vzornik, pri katerem se učimo živeti in mu postajamo podobni po svojem vedenju do Boga in ljudi. Vsi mi smo tako poklicani, da postajamo vsak dan bolj sveti.

3. KDO JE MOJ SVETNIK?

Mnogi otroci se šele pri verouku srečajo z dejstvom, da so tudi Božji otroci, ne samo otroci mame in očeta. Božji otroci so postali pri sv. krstu. Zapisani so bili v božjo knjigo s svojim imenom. Po tem imenu vsakega izmed nas kliče Oče v vsakem trenutku.

Otroci so veseli, ko spoznajo, da njihovo ime nosi še nekdo, ki je živel pred njimi, delal dobra dela, postal zaradi tega pomemben in je sedaj v nebesih.

3.1 MOJE IME JE ZAPISANO NA KOLEDARJU, TOREJ SEM POMEMBEN

Ljudje si navadno kombinacijo črk za ime novorojenca ne izmišljujemo po naključju, temveč so ta že predpisana, določena, znana. Lahko jih prenesemo iz spomina junakov risank, filmov, knjig. Ljubo ime poiščemo med prijatelji, znanci, na internetu, koledarju, Svetem pismu. Mnogokrat se nas je v življenju dotaknila zgodba svetnika ali svetopisemske osebe in nam je ostala pri srcu. Ko se naš otrok rodi, ga po tej osebi poimenujemo. Z izbiro svetniškega imena starši izročijo svojega otroka v posebno varstvo svetniku ali svetnici, ki postane otrokov zavetnik pri Bogu.

Vsako ime ima svoj pomen.

V knjigi Svetnik za vsak dan najdemo čudovite opise naših imen, ki so lahko originalna ali izpeljana.

Naj podam nekaj primerov.

BENJAMIN

Sv. Benjamin je bil diakon in mučenec, živel je v 5. stoletju.

Benjamin je svetopisemsko ime (najmlajši med dvanajstimi sinovi očaka Jakoba in Rahele), ki v hebrejščini pomeni »sin sreče, ljubljeni sin«.

Goduje 31. marca.⁴

---

⁴ Čuk, 2018, 1. knjiga str.186

VID

Sv. Vid je bil mučenec, ki je živel okoli leta 300. Sv. Vid je eden najbolj češčenih svetnikov na Slovenskem, veliko je njemu posvečenih cerkva, po njemu se imenujejo tudi nekateri kraji Šentvid, Sveti Vid ...

Ime Vid izhaja iz latinskega imena »vitus«, pomeni pa »življenje«.

Je zavetnik mladine, lekarnarjev, rudarjev, kovačev, pri nas je eden od štirinajstih pomočnikov v sili.

Ženska oblika imena je Vida.

Goduje 15. junija.⁵

JAKOB

Sv. Jakob je bil eden od dvanajsterih Jezusovih učencev. Skupaj z bratom Janezom sta na Jezusov klic pustila čoln in očeta ter šla za njim. Legenda pripoveduje, da je Jakob deloval v Španiji, zato ga Španija časti kot svojega zavetnika.

Ime Jakob naj bi pomenilo »Bog naj varuje«.

Goduje 25. julija.⁶

ANA

Ana in Joahim sta bila Marijina starša.

Ime Ana v hebrejščini pomeni milost, ljubezen, molitev. Ime Ana je poleg Marijine matere imelo tudi več svetopisemskih žena.

K sv. Ani se priporočajo za srečno poroko in skladen zakon, za svojo zavetnico jo imajo matere, žene se ji posebej priporočajo za srečen porod in za blagoslov otrok.

Goduje 26. julija.⁷

DOMINIK

Sv. Dominik je bil redovni ustanovitelj in začetnik molitve rožnega venca.

Ime Dominik izhaja iz latinske besede »pripadajoč, posvečen Gospodu«.

---

⁵ Čuk, 2018, 1. knjiga str. 355

⁶ Čuk, 2018, 2. knjiga str. 51

⁷ Čuk, 2018, 2. knjiga str.53

Dominik je ime več svetnikov, med pomembnejšimi sta Dominik Guzman, ustanovitelj dominikancev, ki goduje 8. avgusta in Dominik Savio, ki je zavetnik dečkov, fantov, ministrantov in mladih cerkvenih pevcev. Dominik Savio goduje 6. maja.⁸

ROK

Sv. Rok je živel v 13. stoletju. Velja za velikega priprošnjika zoper nalezljive bolezni. Ime Rok izhaja iz latinščine in nemščine, pomeni pa mir, počitek.

Goduje 16. avgusta.⁹

MAJA

Poseben praznik v čast Marijinemu imenu so najprej uvedli leta 1513 v Španiji. Ime je kakor podoba, zato ime Marijino častimo, ga izražamo s spoštovanjem, kličemo ga z zaupanjem, slavimo ga v pesmih.

Ime Marija je najbolj razširjeno žensko ime po deželah sveta s krščanskim izročilom.

Je svetopisemsko ime, hebrejska oblika je Mirjam, pomeni pa Božja ljubljenska.

Pri nas so znane številne oblike imena Marija: Maja, Manca, Maša, Maruša, Mija, Mojca ... ter moška Marjan, Marjo ...

Ti lahko obhajajo svoj god na enega od številnih Marijinih praznikov, godov ali spominov skozi cerkveno leto.

God Marijinega imena praznujemo 12. septembra.¹⁰

SARA

Sara je bila svetopisemska žena, žena praočeta Abrahama.

V hebrejščini pomeni ime Sara kneginja, vladarica. Je mati »sina obljube« Izaka in tako mati izvoljenega ljudstva.

Goduje 9. oktobra.¹¹

TADEJA

Simon in njegov brat Juda Tadej sta bila Jezusova apostola.

---

⁸ Čuk, 2018, 1. knjiga str. 264

⁹ Čuk, 2018, 2. knjiga str. 98

¹⁰ Čuk, 2018, 2. knjiga str. 152

¹¹ Čuk, 2018, 2. knjiga str. 209

Ime Tadej pomeni pogumen, hraber, pogosta je tudi ženska oblika imena Tadeja. Juda Tadej velja za priprošnjika v brezupnih zadevah.

Skupaj s Simoni in Simonami godujeta Tadej in Tadeja 28. oktobra.¹²

ŠPELA

Sv. Elizabeta Ogrska je bila kneginja, ki je živela v 13. stoletju. Z veliko vneto se je posvečala delom usmiljenja, dala je zgraditi bolnišnico, zbrala najrevnejše bolnike ter jim potrpežljivo stregla.

Sv. Elizabeta Ogrska je zavetnica Karitas.

Prvotni pomen imena Elizabeta je »moj Bog je polnost, moj Bog je prisega«.

Poleg Elizabete so znane oblike še Ela, Izabela, Lili, Špela ...

Goduje 17. novembra.¹³

NIK

Škof sv. Nikolaj ali Miklavž je živel v 4. stoletju v mestu Mira v Mali Aziji.

Za svojega zavetnika ga častijo mornarji, splavarji, brodarji. Veliki dobrotnik je tudi zavetnik otrok, ministrantov, romarjev. Pri nas je zelo uveljavljeno miklavževanje, obhod Miklavža s spremstvom na predvečer svetnikovega godu.

Najbolj pogosti izpeljanki imena sta Nik in Nika.

Goduje 6. decembra.¹⁴

TINA

Sv. Martin Tourski je bil škof iz 4. stoletja, doma iz Panonije, sedanje zahodne Madžarske.

Je zavetnik vojakov, konjenikov, vinogradnikov.

Iz imena Martin izhaja tudi ime Tine in Tina.

Goduje 11. novembra.¹⁵

Ime Tina je lahko izpeljano iz drugih imen Valentin (goduje 14. 2.), Justin (1. 6.), Kristina (13. 3.), Avguštin (28. 8.) ...

---

¹² Čuk, 2018, 2. knjiga str. 243

¹³ Čuk, 2018, 2. knjiga str. 283

¹⁴ Čuk, 2018, 2. knjiga str. 322

¹⁵ Čuk, 2018, 2. knjiga str. 271

3.2 SVETNIK MOJ VZORNIK

S poznavanjem življenja in dela nekaterih svetnikov, ki sem jih omenila na začetku, lahko katehizirance, predvsem otroke v 1. triadi, navajamo na pomembnost njihove poti k svetosti.

Naziv »sveti« oz. »svetnik« v precejšnji meri že ustreza resničnosti, ki jo živimo.

Vsak od nas je lahko svetnik, tudi na tem svetu, zdaj.

»Svetnik ni nikoli nekakšen duhovni atlet, ki je v življenju uspel nabrati dovolj veliko mišično maso, si pridobiti vse potrebno znanje in sposobnosti ter zmagati na lepotnem tekmovanju za svetnika leta, ki ga je v izvedbi svete matere cerkve organiziral neskončno sveti Bog. Noben svetnik ni postal svet iz lastne moči. Nasprotno, velika večina svetnikov se je vse življenje živo zavedala svoje slabosti in jo obžalovala (sv. Peter je bil slabih živcev in je hitro eksplodiral, sv. Tomaž ni hotel takoj verjeti, sv. Hieronim je bil težek po značaju, sv. Frančišek Asiški je bil prepričan, da bi bili vsi boljši od njega, če bi prejeli toliko milosti, sv. Terezija Avilska je sama o sebi rekla, da je bila dolgo preveč mlačna redovnica, sv. Leopold Mandić se je bal smrti, sv. Terezija Deteta Jezusa je pred smrtjo celo podvomila o tem, da Bog sploh je ...). A nihče izmed tistih, ki jih mi tudi javno imenujemo svetniki, se ob lastni slabotnosti in nebogljenosti ni ustavljal. Zaupali so v Boga. Njemu so prepustili svoje življenje, naj ga on vodi.

To je edina prava pot svetosti: pozabljati nase in na svojo človeško omejenost in zaupati, da Bog lahko iz vsakega od nas naredi čudovito orodje svoje ljubezni! Kdor zmore verjeti, da hoče Jezus Kristus tudi njega popolnoma prevzeti, posvetiti, je naredil prvi, najpomembnejši korak na poti k svetosti.

Ko opazuješ svetnike, jih zato nikdar ne smeš gledati zgolj kot nekakšne svetle zvezde, do katerih pa tvoja vesoljska ladja nikdar ne bo zmogla priti. Sveti Avguštin se je dolgo obotavljal, preden se je dal krstiti. Hoja za Kristusom se mu je zdela prezahtevna, bal se je, da je ne bo zmožel. Ko pa je občudoval množico svetnikov, se je opogumil: »Avguštin, če so zmogli tile in tile, boš zmožel tudi ti!« Nikar ne nasedimo skušnjavi, da bi se sami odvrnili od poti svetosti, da bi vrgli puško v koruzo že pred startom.

Največja želja našega Boga je vendar, da vsak izmed nas postane svet. Francoski pisatelj Georges Bernanos pravi, da se moramo o svetnikih pogovarjati tako, kot se otroci pogovarjajo o odraslih. Le-ti se jim zdijo sila veliki, močni, sposobni, pametni. Občudujejo jih in jih s spoštovanjem opazujejo. Skušajo jih posnemati, a jim

večinoma ne uspe. A vendar, če otroci pridno jejo, če se učijo, če se izogibajo nevarnosti in raznoraznih traparij, nekoč tudi sami odrastejo. Takšna je tudi naša pot svetosti. Mati Terezija pravi, da je tvoja in moja dolžnost, da postaneva sveta. Svet potrebuje najino svetost, kajti svetnik je tisti, ki pusti Bogu, da skozi njegovo življenje posvečuje druge ljudi in svet.

Obstaja tudi mnogo malih, tihih svetnikov, ki so vse svoje življenje posvetili Bogu in ljudem. Svetost namreč ni v izvrševanju velikih del, ampak v izvrševanju majhnih, vsakdanjih stvari z veliko ljubeznijo. Ljubezen je edini kriterij.

Preprosta pot svetosti (po Materi Tereziji):

Sad tihote je molitev.

Sad molitve je vera.

Sad vere je ljubezen.

Sad ljubezni je služenje.

Sad služenja je mir.»¹⁶

Tudi Sveta Terezija Deteta Jezusa nas uči, da majhna dejanja, storjena iz ljubezni, nas vodijo k svetosti.

---

¹⁶ Podjavoršek, 2020, spletna stran

4. PRAZNOVANJE GODU

Nekoč so ljudje praznovali godovne in ne rojstne dneve, saj so večina otrok poimenovali po svetniku, ki je godoval na dan njegovega rojstva. Danes pa je ravno obratno, praznuje se otrokov rojstni dan. Marsikdo niti ne ve, kdaj goduje, kajti njegovo ime ni zapisano na katoliškem koledarju. Godovni dan je po navadi smrtni dan zavetnika, ki ga Cerkev razume kot njegov dan rojstva za nebesa.

Tako kot za rojstni dan, je tudi za godovni dan pomembno, da se ljudje družijo, pogovarjajo in začitijo, da spadajo skupaj, da so v družini zaželeni in sprejeti. Godovnjaku običajno lahko poklonimo majhno pozornost, s katero mu pokažemo, da nismo pozabili na njegov praznik. Z malo ustvarjalnosti mu lahko oblikujemo kazalo za knjigo oz. podobico z njegovim zavetnikom, lepo napisan življenjepis svetnika, molitev, s katero se lahko priporoči svojemu zavetniku ...

Če goduje mlajši otrok, mu lahko starši ob gledanju slik njegovega krsta pripovedujejo, kako je bilo na ta dan, kako so mu izbrali ime in zakaj so se zanj odločili.

Godovni dan je praznik vere.

Na godovni dan je primerno, da se godovnjak ponovno sreča z življenjepisom svojega nebeškega zavetnika.

Mlajšemu otroku ga lahko na kratko predstavijo starši. Pri tem si lahko npr. pomagajo s slikami oz. slikanico o zavetniku (če obstaja).

Starejši otroci si lahko sami preberejo življenjepis iz knjige svetnikov ali si skupaj z domačimi ogledajo film oz. risanko o svetniku (če obstaja) in nato povedo ali zapišejo tisto, kar jim je pri njihovem krstnem zavetniku še posebej všeč.

Na godovni dan lahko družina obiše tudi cerkev, ki nosi ime otrokovega zavetnika oz. si v kateri izmed cerkva ogleda kip dotičnega svetnika in simbole, s katerimi je ta upodobljen.

Z molitvijo in obiskom maše pa se lahko Bogu zahvali, da ga kliče po imenu in je njegovo ime zapisal v nebesih.

Majhno bogoslužje si lahko pripravimo tudi doma v družini.

Molitev ob krstni sveči

Moj nebeški zavetnik/zavetnica, sveti/sveta I.

Tvoje ime nosim in vsi me poznajo po njem.

Prosim te, stoj mi ob strani in prosi Boga zame.

Pomagaj mi,

da bo moja vera trdna,

moje zaupanje predano

in moja ljubezen dejavna.

Tvoj zgled naj me vodi k Bogu,

kjer me čakata večna sreča in veselje.¹⁷

---

¹⁷ Nežič Glavica, 2012, spletna stran

5. URESNIČEVANJE TROJNEGA POSLANSTVA CERKVE

Cerkev ne obstaja sama zase, njen namen ni, da skrbi sama zase. Ta Cerkev smo mi, vsi, ki smo bili krščeni, ki smo Božji otroci. Naša naloga je da oznanjamo, razgllašamo, pričujemo za Jezusa in razširjamo dobro novico o njem. Poslanstvo Cerkve je oznanjevanje, bogoslužje in karitas. Vse troje je med seboj prepleteno. Cerkveno poslanstvo uresničujemo v Cerkvi laiki, zato je pomembno, da otroci tako v družinah, pri verouku in sv. maši spoznajo in začutijo, da so del občestva. Že od malih nog lahko uresničujejo cerkveno poslanstvo oznanjevanja, sodelovanja pri bogoslužju in dobrodelnosti.

Boga ne oznanjujemo samo z božjo besedo. Otroke naučimo, da je oznanjevanje tudi lepo, zgledno življenje, da se lepo obnašamo, da smo poslušni. Tudi sodelovanje se odraža že v majhnih gestah. Ni dovolj, da smo samo prisotni pri maši, pri bogoslužju lahko sodelujemo s petjem, molitvijo, pomagamo z ministriranjem, sodelujemo pri molitvi križevega pota, udeležimo se šmarnic, oponašamo ostale pri molitvenih držah ... Dobrodelnost pa lahko izkazujemo kjerkoli, pomagamo doma, sošolcem v šoli, starejšim na ulici. Vključimo se lahko v mnogotere dobrodelne akcije.

6. SVETNIKI PRI KATEHEZI SKOZI VEROUČNO LETO

6.1 OB SLOMŠKOVI NEDELJI

Že na začetku sem predstavila blaženega Antona Martina Slomška, škofa in vsestranskega slovenskega učitelja. Prav je, da ga tudi otrokom predstavimo kot velikega Slovenca, škofa in vsestranskega učitelja, predstavimo njegovo življenje in zapuščino.

V septembru obhajamo Slomškovo nedeljo, s tem dogodkom posebej obeležujemo njegov god, ki je 24. septembra.

Otroci ga lahko spoznajo kot pesnika in se naučijo pesem V nebesih sem doma.

Pisal je tudi zgodbe in basni, zato otroke spodbujamo k vključevanju v Slomškovo bralno značko. Letno otroci preberejo vsaj tri knjige in jih predstavijo vrstnikom v skupini. Na ta način spodbujamo branje knjig, ne kakršnih koli knjig, ampak knjig, ki vodijo k Življenju.

Anton Martin Slomšek je bil vsestranski učitelj. Imel je rad Boga in našo domovino. Učil je, kako naj živimo, da bo všeč Bogu in dobro za nas. Lepa je njegova misel: »Molitev je nebeška pošta: po njej gredo naše prošnje gor, po njej pridejo darovi božje milosti dol.« V skupini otrok tako spodbujamo molitev in skupaj prosimo Boga, da bi postali blaženi kot Anton Martin Slomšek, da bi imeli radi Boga, naš jezik, da bi bili veseli, da smo Slovenci in hvaležni za to, da lahko živimo v tako lepi domovini.

6.2 OB MESECU ROŽNEGA VENCA

Ob mesecu rožnega venca, to je oktobru, posebej izpostavimo Marijo. Otrokom predstavimo molitev rožnega venca, ki je molitev premišljevanja o Jezusovem življenju skozi Marijine oči. Sestavljen je iz štirih delov.

Večjim otrokom, ki že poznajo molitev Zdravamarija, lahko skozi kratke zgodbe in sličice predstavimo posamezne skrivnosti rožnega venca, da si jih bodo lažje predstavljali in o njih razmišljali.

Manjše otroke najlažje naučimo molitev Zdravamarija s stalnim ponavljanjem. Z otroki najprej izdelamo rožni venec. Uporabimo lahko lesene kroglice, perlice ali kroglice, ki

jih izdelamo iz slanega testa, das mase ali drugega materiala. Prav tako lahko izdelamo tudi križec iz različnih materialov. Otroci na košček vrvico nanizajo križec in 10 kroglic, ter tako izdelajo svojo desetko rožnega venca. Tako poudarimo, da je molitev sestavljena iz desetih Zdravamarija in molitve Očenaš. S pomočjo rožnega venčka jih naučimo preštovati jagode. S stalnim ponavljanjem se naučimo molitve.

Ko bo vsak otrok imel v roki svoj rožni venec in prešteval jagode, bo z veseljem molil. V učilnici v mesecu oktobru postavimo na vidno mesto oltarček z Marijinim kipom, svečko in cvetjem ter zbrani ob oltarčku molimo rožni venec. Na začetku molitve lahko še vsak od otrok doda namen molitve.

6.3 OB PRAZNIKU VSEH SVETIH

Otroke ob prazniku vseh svetih navdušimo nad željo, da je končni cilj vsakega kristjana, tudi majhnega otroka, da postane svetnik. Na Zemlji smo le popotniki v našo večno domovino. Tudi svetniki so bili nekoč čisto običajni ljudje. Niso bili super junaki, mnogi med njimi so bili sprva tudi grešniki in so hodili po zgrešenih poteh. V nekem trenutku so svoje življenje naravnali na Boga, zato se danes veselijo v nebesih, kjer prosijo za nas in nam pomagajo najti pot do nebeškega kraljestva.

Ob tem prazniku otroke podučimo, da imajo vsi v nebesih svojega zavetnika.

Otrokom predstavimo njihovega zavetnika (natisnemo sliko, predstavimo kratek življenjepis – kdo je bil, kje je deloval, kdaj goduje).

Kartončke s sliko in podatki svetnika nalepimo v zvezek, da si jih bodo otroci lahko doma večkrat ogledali.

Iz kartončkov lahko oblikujemo plakat, ki predstavlja nebesa, nanj pa prilepimo slike svetnikov. Plakat okrasimo, poleg svetnikov otrok dodamo še kralja nebes Jezusa in kraljico nebes Marijo, tako dobimo razredno podobo nebeškega kraljestva. Imena svetnikov otrok lahko kličemo v litanijah in tako sestavimo lastno bogoslužje v skupini.

6.4 OB GODU SVETEGA MARTINA

Martinovanje naj otrokom ne pomeni krst mladega vina, ampak naj v zgledu svetega Martina najdejo svojega vzornika. Iz zgodbe njegovega življenja naj se naučijo, da je pomembno pomagati drugim, pomagati bolnim, ljudem v pomanjkanju, ostarelim. Pomembno je, da dobijo občutek za sočloveka, da jim ni vseeno.

Sv. Martin je spreobračal pogane, ljudem govoril o Bogu, njegovi ljubezni. Po njegovem zgledu so tudi otroci lahko pričevalci, evangelizatorji v svojem okolju. S pričevanjem o tem, da imajo prijatelja Jezusa, da se imajo na oratorijih in veroučnih srečanjih super lepo, dajejo ostalim sporočilo, da jih ima Jezus rad.

6.5 OB GODU SVETEGA MIKLAVŽA

God sv. Nikolaja ali Miklavža, enega izmed najbolj priljubljenih svetnikov, s katerim je povezano tradicionalno obdarovanje otrok, praznujemo 6. decembra.

V 19. stoletju se je po skoraj vseh slovenskih pokrajinah razširilo miklavževanje – obhod Miklavža s spremstvom na predvečer svetnikovega godu. Po legendi namreč sv. Miklavž na predvečer svojega godu s spremstvom (angeli in parkeljni) hodi od hiše do hiše in pridnim otrokom prinaša darila, porednim pa šibe.

Po zgledu sv. Miklavža se otroci učijo dobrodelnosti.

Otrokom postavimo za vzgled sv. Miklavža in jih učimo, da je lepo deliti svoje stvari, da s tem nekoga razveselimo. Veselje drugih, pa pomeni tudi naše veselje.

Z otroki se lahko igramo tako, da jih nagovorimo, naj tudi oni vsaj za en dan postanejo Miklavži in na skrivaj nekoga izmed domačih ali prijateljev obdarujejo.

Ob dobrodelnosti imamo možnost otroke naučiti zahvaljevanja, naj otroci začutijo, da darila niso samoumevna. Zatorej naučimo otroka reči: »Dobri Bog, hvala ti za dobre ljudi, ki so me obdarovali.«

6.6 UČIMO SE DOBRODELNOSTI

Dobrodelnosti otroke učimo skozi veliko akcij, ki tekom leta potekajo.

Otroci po župnijah so vsako leto v adventu spodbujeni k dobrodelnosti. Za ta namen Misijonsko središče Slovenije pripravi Adventni koledar, ki služi kot pomoč otrokom, staršem in katehetom pri doživljanju adventnega časa in pripravi na Jezusovo rojstvo. Koledar pa jih spodbuja tudi k njihovi solidarnosti z otroki po svetu, ki živijo v revščini in velikem uboštvu.

Prihranki, ki jih v decembrskih dneh podarijo otroci za svoje vrstnike, revne otroke po svetu, pomagajo zgraditi otroške vrtce, šole in dispanzerje v deželah v razvoju. Lahko bi rekli: »Zrno na zrno pogača, evro na evro ...«

Od leta 1994 se preko Misijonskega središča Slovenije obuja star običaj koledovanja, ki mu dodajamo pomen solidarnosti. Otroci in mladi, ponekod pa tudi starejši, kot koledniki hodijo od hiše do hiše, prepevajo in prinašajo blagoslov. Z zbranimi sredstvi vsako leto podprejo več projektov slovenskih misijonarjev.

Trikraljevska akcija je po izvoru poganska šega, ki je označevala obhode ob prehodu starega v novo leto (Kalendae Januariæ). Krščanstvo je obrednim obhodom – koledovanju dalo novo vsebino: pričeli so oznanjati veselo novico, da se je rodil odrešenik sveta, Jezus Kristus.

Poseben pomen so imeli koledniki v kmečkem okolju. K hišam so prinašali blagoslov za letino ter zdravje in srečo ljudem in živini, zato so bili zmerom in povsod dobrodošli. Običaj je bil razširjen in prisoten po vsej Sloveniji vse do druge svetovne vojne. Z leti so nekdanji številni koledniki po naših vaseh in mestih postali redkost. V večini krajev so nazadnje koledovali le še otroci. Bogastvo koledniških pesmi in običajev pa še vedno priča o živosti koledovanja na Slovenskem.

Trikraljevska akcija ima pet glavnih namenov:

duhovni namen

Pomembno je, da se zavedamo, da smo vsi lahko misijonarji in oznanjevalci evangelija. Poklicani smo, da prinašamo veselo oznanilo, da smo nosilci upanja. Koledniki postajajo pogumni znanilci vesele novice o Jezusovem rojstvu.

kulturni namen

Koledniška tradicija je bila na Slovenskem pred II. svetovno vojno zelo živa.

Trikraljevska akcija obuja to koledniško izročilo in ga plemeniti z globljim pomenom – solidarnostjo z revnejšimi in potrebnimi pomoči.

izobraževalni namen

Spoznavanje dežel in različnih kultur. Preko darov trikraljevske akcije, ki so vsako leto namenjeni slovenskim misijonarjem, navzočih na vseh kontinentih, spoznavajo koledniki vsako leto novo deželo, življenje ljudi, naravne in kulturne znamenitosti.

vzgojni namen

Vzgoja za odprtost in solidarnost z drugimi je v veliki meri pomanjkljiva v današnjem vzgojnem in izobraževalnem programu šolstva, saj je vse večji poudarek na izobraževanju. Vzgoja k pripravljenosti za pomoč, dobrotelost, sodelovanje ... pa bo otrokom šele kazala smer k tistim vrednotam, za katere nas navdušuje evangelij.

dobrotelni namen

Zbiranje prispevkov za projekte slovenskih misijonarjev je nenazadnje namen, ki daje nov pomen koledovanju. Ni več le ljudski običaj, temveč se povezujemo z misijonarji po vsem svetu in preko njih z ljudstvi, plemeni ali narodi, ki so materialno ubogi in potrebni pomoči. Prav je, da imamo odprte oči za stiske bližnjih in tudi za stiske ljudi po svetu.

V času, ko govorimo o novi evangelizaciji Evrope in se sprašujemo o smislu misijonskega delovanja nasploh, lahko kolednike imenujemo nove evangelizatorje. Prek najmlajših misijonarjev veselo oznanilo ponovno prihaja v sekularizirane domove naših mest in vasi. Trikraljevsko akcijo poznajo v mnogih deželah Evrope: v Avstriji, Nemčiji, Belgiji, Luksemburgu, na Švedskem ter tudi izven Evrope: v Avstraliji, Izraelu, Keniji in na Šrilanki.

Akcija poteka v obliki koledovanja od božiča do praznika svetih treh kraljev, 6. januarja. Osnovni nalogi oznanjevanja Jezusovega rojstva je tudi v Sloveniji pridružen misijonski namen. Denar, ki ga otroci naberejo s koledovanjem, je namenjen projektom slovenskih misijonarjev.¹⁸

---

¹⁸ Misijonsko središče Slovenije, 2012

6.7 OB GODU SVETEGA JOŽEFA

Svet Jožef je zavetnik očetov, delavcev in krščanskih družin. S svojimi vrlinami, kot so predanost, delavnost, ponižnost, trdnost, zvestoba, skrb za družino ter gorečnost za Boga uči in vodi tudi naše može in očete.

Prav je, da se otroci na današnji praznik Bogu zahvalijo za očeta in mu namenijo drobno pozornost. Otroci lahko pri verouku za očeta kaj ustvarijo, narišejo, izdelajo knjižico. Skupaj z otroci zmolimo in vsak Jezusu izreče zahvalo za očeta.

V molitvi pa svetega Jožefa prosimo: »Sveti Jožef, ti si tako lepo skrbel za Marijo in Jezusa. Prosimo te, pomagaj tudi nam, da se bomo pri svojem delu čim bolj trudili.«

6.8 OB GODU SVETEGA DOMINIKA SAVIA

Sveti Dominik Savio je zavetnik prvoobhajancev. S svojimi zreli odločitvami pri petnajstih letih je pri prvem svetem obhajilu dokazal, da je bil ta dan res »naj dan« njegovega življenja.

S prvoobhajanci se učimo začutiti pomembnost Jezusa, to da Jezus prihaja v naša srca. Z Jezusom v naših srcih sijemo kot sonca. Ko smo skupaj in se imamo med seboj radi, smo podobni Dominiku, njegov vzor pa je bil Jezus.

Pri verouku z otroki spoznavamo zgodbe iz Dominikovega življenja. Predlagam knjigo Teresio Bosco, Dominik Savio (izšla je pri založbi Salve, Ljubljana 2015).

Dominik je rad delal dobro drugemu, saj ga je sreča drugih osrečevala. Tudi mi potrebujemo druge, da lahko rastemo. Skupaj lahko naredimo še več dobrega. Otroke skozi dobra dela vodimo po poti svetosti. Vsi smo lahko svetniki, zato otroke naučimo pesem Takšen velik, takšen majhen.

*Takšen velik, takšen majhen si lahko svetnik,
takšen debel in takšen suh si lahko svetnik,
takšen mlad in takšen star si lahko svetnik,
takšen jaz in takšen ti si lahko svetnik.*

Svetniki ljubijo in molijo Boga,
ljubijo bližnjega kot samega sebe. (2x) *Odp.*

Kdor se spreobrne ta ni žalosten,
vsak svetnik je vedno nasmejan. (2x) *Odp.*

Nič ne potrebuješ vedno se raduješ
ker si prijatelj živega Boga. (2x) *Odp.*

Kje naj danes v svetu svetnike srečamo?
Poglej jih med nami v šoli in službi. (2x) *Odp.*¹⁹

---

¹⁹ Praznujemo z Jezusom, Priročnik za kateheta 2 (Celje: Mohorjeva družba, 2007), 186

7. PREDLOG KATEHEZE

Vsem nam so potrebni vzorniki, ki nam kažejo, kako živeti. Še posebej potrebujemo vzornike za življenje po veri. Potrebujemo jih tudi otroci.

Slovenci imamo poleg blaženega Antona Martina Slomška tudi blaženega mladeniča, ki je našim otrokom lahko v mnogih dejanjih vzor.

Blaženi Alojzij Grozde je zavetnik mladih in družin ter priprošnjik za odpuščanje, spravo in bratstvo v slovenskem narodu.

NASLOV KATEHEZE: Blaženi mladenič Alojzij Grozde

CILJI KATEHEZE:

Spoznavni: Otroci spoznajo težko življenje in trdno vero blaženega Alojzija Grozdeta.

Doživljajski: Otroci začutijo, da jim Jezus daje moč.

Dejavnostni: Otroci izdelajo srce z napisom Z JEZUSOM SE MOJE SRCE NE BOJI.

OZNANILO (Odlomek iz Svetega pisma): Apd 14, 21–22

»Ko sta Pavel in Barnaba v mesto prinesla evangelij in pridobila veliko učencev, sta se vrnila v Listro, od tam v Ikonij in v Antiohijo. Vlivala sta pogum v srca učencev in jih spodbujala, naj vztrajajo v veri. »Skozi veliko stisk moramo iti, da pridemo v Božje kraljestvo«, sta učila.«

PRIPOMOČKI:

- Sveto pismo
- slika blaženega Alojzija Grozdeta
- film o Alojziju Grozdetu Srce se ne boji
- listi papirja
- flomastri ali barvice

KATEHEZA

UVOD

Molitev: Zapojemo pesem Takšen velik, takšen majhen si lahko svetnik.

Pogovor: V molitveni kotichek postavimo podobico, sliko blaženega Alojzija Grozdeta. Otroke vprašamo, če poznajo, kdo je na sliki. Kako je živel? Zakaj je razglašen za blaženega? Razložimo razliko med blaženim in svetnikom.

OZNANILO

Pripoved življenjepisa blaženega Alojzija Grozdeta

Po možnosti lahko ogled začetni del igrano-dokumentarnega filma o blaženem Alojziju Grozdetu »Srce se ne boji«

Alozij Grozde se je rodil 27. maja 1923 v Zgornjih Vodalah pri Tržišču na Dolenjskem materi Mariji Grozde kot nezakonski otrok. Mati je delala kot dninarica. Leta 1927 se je poročila s Francem Kovačem, vendar Lojze ni smel na poroko in ne na novi materin dom. Odraščal je pri svojem starem očetu in teti Ivanki. Teta Ivanka je poskrbela, da je Lojze šel po ljudski šoli študirat v Ljubljano. Bil je odličen učenec, zato je bil sprejet na klasično gimnazijo. Bival je v Marijanišču in vstopil v Marijino kongregacijo ter postal aktiven član Katoliške akcije. Bil je marljiv dijak, nadarjen pesnik in zgled krščanskega življenja. Svoje življenje je razumel kot posebno poklicanost služiti Bogu in ljudem. Živel je globok odnos do zakramenta evharistije, iz katerega je črpal življenjsko moč, prav tako je imel zavesten odnos tudi do Marije.

Ko se je kot dijak zadnjega leta gimnazije za božične praznike odpravil iz Ljubljane domov na Dolenjsko, so ga na Mirni na novo leto 1943 zajeli partizani. Pri njem so našli latinski misal, molitvenik in knjižico o Fatimi. Zaradi verske literature so ga pod krivo obtožbo mučili do smrti, nato se je za njim izgubila vsaka sled.

Njegovo truplo so 23. februarja našli otroci, ki so nabirali prve zvončke v gozdu pod mirnskimi gradom. Pokopali so ga na pokopališču v Šentrupertu.

Leta 1992 se je začel škofijski postopek za njegovo beatifikacijo, ki se je končal leta 2010. 13. junija 2010 je bil v Celju slovesno razglašen za blaženega.

Prvi Grozdetov god, ki je postavljen 27. maja, na dan njegovega krstnega in rojstnega dne, so praznovali posebno prireditev pod geslom »Srce se ne boji«, ko so njegove relikvije prenesli iz pokopališča v Šentrupertu v cerkev Matere Božje na Zaplazu. Zaplaz je osrednje romarsko svetišče novomeške škofije.²⁰

Razlaga

Alojziju Grozdetu sta bila sveto obhajilo in molitev zelo pomembna, saj je iz njiju črpal svojo življenjsko moč in tako odpravljal tudi svoje najmanjše slabosti. S tem je bil vsem okoli sebe zgled.

Ker se je med sošolci in prijatelji širilo brezboštvo, ki ga je prinašal komunizem, je prijatelje nevsiljivo učil prave poti, ki ne more biti brez Boga. Dvomljivcem je z jasno besedo in zgledom, a nikoli nasilno, svetoval, kako naj živijo svojo vero in ljubezen do domovine.

Blaženi Alojzij Grozde je velik zgled, iz katerega sije Jezusova luč in to se odraža prav v njegovem mučeništvu. V pričevanju za vero in Kristusa je voljno trpel krivico zoper mučenje in svojim mučiteljem iz srca odpustil po vzoru Odrešenika Jezusa Kristusa.

Alojzij Grozde nas uči, da je pomembna hoja za Kristusom, da brez njega ne moremo, z njim smo varni. Druge ne obsojajmo, ne vračajmo z nasiljem, ampak odpuščajmo.

Moč dobimo pri sveti maši, v sveti evharistiji in molitvi.

DEJAVNOST

Otroci na list papirja narišejo veliko srce in v srce napišejo Z JEZUSOM SE MOJE SRCE NE BOJI. Srce in napis lepo okrasijo.

Vsakič, ko obišejo sveto mašo, iz srca potegnijo (narišejo) rumen žarek. Tako bo njihovo srce še bolj sijalo.

---

²⁰ Katoliška cerkev, 2020, spletna stran

ZAKLJUČNA MOLITEV

V molitvenem kotičku se postavimo pred podobo blaženega Alojzija Grozdeta.
Katehet zmoli molitev za uslišanje na priprošnjo blaženega Alojzija Grozdeta:

Nebeški Oče, v blaženem Alojziju Grozdetu
si nam razodel zgled ljubezni do Kristusa in
doslednega življenja po evangelijskih načelih,
za katere je v moči evharistije živel in deloval
vse do svojega pogumnega pričevanja v smrti.
Njegova kri naj bo resnično seme za našo zvestobo,
edinost, odpuščanje in spravo.
Nebeški Oče, na priprošnjo blaženega Alojzija Grozdeta
mi podeli milost, za katero te prosim.

(vsak otrok izreče svojo prošnjo).

Amen.

Slava Očetu ...

DOMAČA NALOGA

Staršem predlagaj, da skupaj poromate v Zaplaz, na grob blaženega Alojzija Grozdeta in
mu v varstvo izročite vašo družino.

8. ZAKLJUČEK

V zaključni nalogi sem predstavila svetnike, ki jih obravnavamo pri katehezah v 1. triadi. Posebej sem izpostavila, da je ime, ki ga nosimo pomembno, da imamo svojega zavetnika v nebesih, da je pomembno, da poznamo in praznujemo svoj godovni dan.

Skozi katehetsko leto se da življenja svetnikov, s pomočjo raznih dejavnosti, lepo vključiti v verouk. Na ta način otroci spoznavajo pomembne svetnike, njihova življenja, njihovo delo, ki temelji na hoji za Kristusom in nenehnemu odzivanju na Jezusov klic. Otroci spoznajo, po zgledu svetnikov, da so tudi že majhna dejanja pomembna na poti k svetosti.

Naša dobra dela, prijaznost, ljubeznivost, pripravljenost pomagati – to so naši zakladi, ki si jih že danes lahko nabereмо za življenje v nebesih. Otroci so v tem starostnem obdobju zelo občutljivi za krivico, vejo, kaj je dobro in prav in se zelo veselijo, da so lahko tako dobri in sveti kot svetniki. Ti zares lahko postanejo njihovi vzorniki.

Ob koncu te naloge sem še sama pripravila katehezo o blaženem Alojziju Grozdetu, ki je lahko tudi sam vzornik našim najmlajšim. Uči nas pomena življenja s Kristusom in za Kristusa.

Upam, da bodo te črke na papirju služile tudi kot semena v srcih otrok in Bog daj, da bi ta semena nekega dne obrodila bogate sadove.

9. PRILOGE

Notni zapis pesmi Takšen velik, takšen majhen

TAKŠEN VELIK, TAKŠEN MAJHEN

D e A D

4 e A D e A

7 D e A h

10 A h G Fis

Ta-kšen ve-lik, ta-kšen maj-hen si la-hko sve-tnik, ta-kšen de-bel_in ta-kšen suh

si la-hko sve-tnik, ta-kšen mlad in ta-kšen star, si la-hko sve-tnik,

ta-kšen jaz in ta-kšen ti, si la-hko sve-tnik. 1. Sve - tni - ki lju - bi - jo in
2. Kdor se spre - o - br - ne,
3. Nič ne po - tre - bu - ješ,
4. Kje naj da - nes v sve - tu sve -

mo - li - jo Bo - ga, lju - bi - jo bli - žnje - ga kot sa - me - ga se - be. Sve -
ta ni ža - lo - sten, vsak sve - tnik je vedno na - sme - jan.
ved - no se ra - du - ješ, ker si pri - ja - telj ži - ve - ga Bo - ga.
tni - ke sre - ča - mo Po - glej jih med na - mi v šo - li in slu - žbi.

10. REFERENCE

Čuk, Silvester. *Svetnik za vsak dan*, Koper: Ognjišče založniška dejavnost d.o.o., 2018.

Sraka, Marija, Marta Premrl, Petra Turk, Andreja Štunf, Milena Pintarič, Nataša Horvat Nataša, Jožica Bagari, s. Jožica Merlak, s. Terezija Tomazin, Melita Čušin, Slavica Trkman, Štefka Košir, s. Anka Kogelnik, Ksenija Makovec Bratina, Silva Jurgec, s. Marta Triler in Helena Potočnik. *Praznujemo in se veselimo 1, Priročnika za kateheta za 1. razred*, Celje: Mohorjeva družba, 2006.

Sraka, Marija, Andreja Štunf, Milena Favero, Breda Stajnar, Fani Pečar, Petra Rok. *Praznujemo z Jezusom, Priročnika za kateheta za 2. razred*, Celje: Mohorjeva družba, 2007.

Katoliška cerkev, Uradna spletna stran Slovenske škofovske konference, <https://katoliska-cerkev.si/god-bl-antona-martina-slomska>.

Katoliška cerkev, Uradna spletna stran Slovenske škofovske konference, <https://katoliska-cerkev.si/god-sv-martina>.

Katoliška cerkev, Uradna spletna stran Slovenske škofovske konference, <https://katoliska-cerkev.si/god-sv-nikolaja-miklavza>.

Revija Ognjišče, <https://revija.ognjisce.si/iz-vsebine/pricevalec-evangelija/1341-terezija-deteta-jezusa-1873-1897>.

Družina d.o.o.,

<https://www.druzina.si/icd/spletnastran.nsf/all/619DAD09EF1BDFFD1256FEB003DCF55>

Družina d.o.o., <https://www.druzina.si/ICD/spletnastran.nsf/svetniki/jozef-19-03>.

Družinska kateheza, <https://natalijapodjavorsek.splet.arnes.si/?p=2149>.

Podjavoršek, Natalia: Ali imam šanse, da postanem svetnik?,

<https://natalijapodjavorsek.splet.arnes.si/?p=2149>

Nežič Glavica, Iva. Še znate praznovati god?, <https://www.iskreni.net/zivljenjski-slog/se-znate-praznovati-god>

Misijonsko središče Slovenije, <http://www.missio.si/adventna-akcija/>.

Misijonsko središče Slovenije, <http://www.missio.si/tka/>.

Katoliška cerkev, <https://katoliska-cerkev.si/bl-alojzij-grozde>.